

Сарајево, 04.01.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 28.12.2020. - 31.12.2020.**

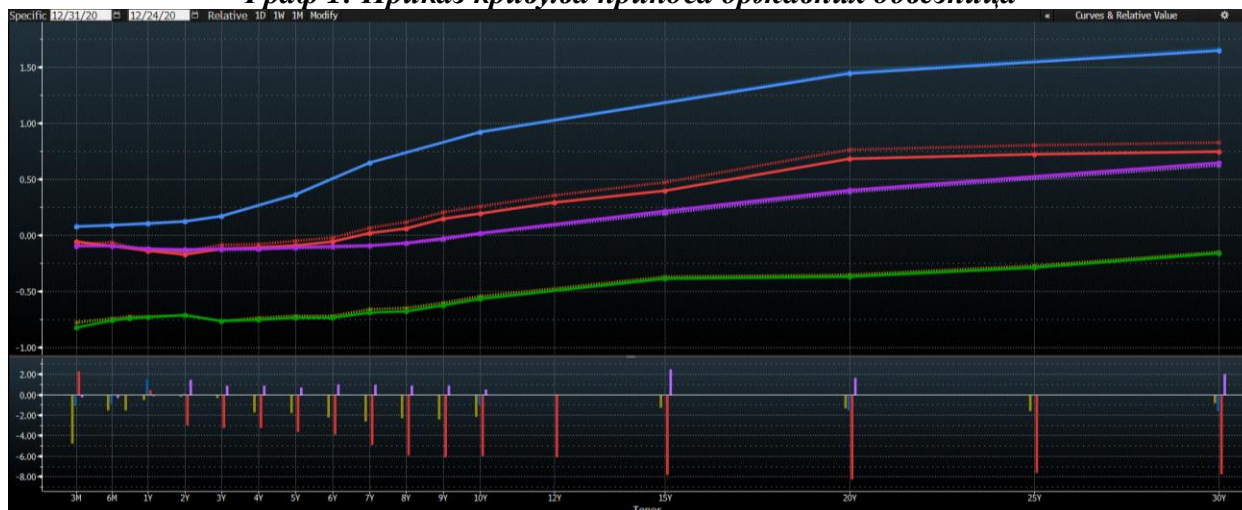
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	24.12.20	-	31.12.20	24.12.20	-	31.12.20	24.12.20	-	31.12.20	24.12.20	-	31.12.20
2 године	-0,71	-	-0,70	0,12	-	0,12	-0,12	-	-0,16	-0,12	-	-0,12
5 година	-0,72	-	-0,74	0,36	-	0,36	-0,05	-	-0,09	-0,12	-	-0,11
10 година	-0,55	-	-0,57	0,92	-	0,91	0,26	-	0,20	0,02	-	0,02

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	24.12.20	-	31.12.20
3 мјесеца	-0,725	-	-0,757
6 мјесеци	-0,746	-	-0,762
1 година	-0,707	-	-0,711

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 31.12.2020. године (пуне линије) и 24.12.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Због новогодишњих празника већина берзи у Европи, укључујући Њемачку, је 31. децембра већ била затворена, док се трговина државним обвезницама одвијала закључно са 30. децембром. Генерално, током протекле седмице тржишта су била слабо активна. На седмичном нивоу приноси сигурнијих обвезница средњег и дужег рока доспијећа су смањени, при чему је пад приноса њемачких обвезница износио око 2 базна поена. Нешто веће смањење од 3-4 базна поена забиљежено је код приноса италијанских обвезница.

Владе ЕУ су почетком протекле седмице послале сигнал подршке финализацији дуго очекиваног договора с Кином. У четвртак је објављена вијест да је договор постигнут, а да је главни циљ додатно отварање кинеског тржишта за ЕУ инвеститоре. Овај договор би, према наводима ЕУ званичника, могао ступити на снагу почетком 2022. године, док су преговори по истом започети још 2013. године.

Члан УВ ЕЦБ Rehn је изјавио да ЕЦБ веома пажљиво прати развој девизног курса, те ће то наставити да чини у будућности. Додао је да девизни курс утиче на изгледе економског раста и инфлације, па тако представља важан параметар при остваривању циљаног нивоа инфлације. Истовремено, предсједник Deutsche Bundesbank Weidmann је упозорио да владе еврозоне које су усљед пандемије присиљене на повећање јавног дуга не треба да очекују да ЕЦБ задржи каматне стопе ниским заувјек. Weidmann је изјавио: „Нећемо узимати у обзир трошкове сервисирања дуга уколико цјеновна стабилност налаже веће каматне стопе“. Парламент Италије је одобрио буџет за 2021. годину у вриједности 38 милијарди EUR, што представља уклањање посљедње препреке за планове потрошње ове владе. Премијер Италије Conte је изјавио да Италија не може да искористи сва кредитна средства добијена од ЕУ, јер постоје одређена ограничења, као и да је потребно бити вјеродостојан у смислу одрживе криве јавног дуга.

Трговинска асоцијација Њемачке (BGA) је објавила да је извоз ове земље смањен за најмање 12% у овој години, након што је потражња из САД и Велике Британије доживјела колапс усљед пандемије. Истовремено, ова организација је навела да је Азија и даље једина „свијетла тачка“ за највећу европску економију. Такође је наведено да је економски утицај који је пандемија коронавируса оставила у Португалу, поново пробудила болна сјећања европске дужничке кризе, и то тек што су иста почела да блиједе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI индекс прерађивачког сектора – Аустрија	ДЕЦ	-	53,5	51,7
2.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	5,4%	9,0%
3.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	НОВ	-4,0%	-4,3%	-3,0%
4.	Малопродаја – Португал (Г/Г)	НОВ	-	-5,1%	-0,4%
5.	Малопродаја – Грчка (Г/Г)	ОКТ	-	4,4%	-4,1%
6.	Индустријска производња – Португал (Г/Г)	НОВ	-	-3,6%	0,4%
7.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	ДЕЦ	-0,7%	-0,6%	-0,8%

САД

Протекла седмица у САД обиљежена је неизвјесностима око усвајања пакета фискалне подршке. Лидер већине у Сенату McConnell је блокирао покушај демократа да се повећају директна плаћања са 600 USD на 2.000 USD, што је закон који је у недјељу усвојен и захтијеван од стране предсједника Trumpa, а одобрен од стране Доњег дома Парламента у којем већину чине демократе. Касније је McConnell предложио легислативу којом се дозвољавају већа плаћања у вези с другим мјерама, којима се супростављају демократе, укључујући укидање заштите одговорности за онлајн садржаје за технолошке компаније, као и успостављање комисије за истраживање превара на изборима. Овај приједлог који је упутио McConnell је одбијен од стране Schumera, водећег демократе у Сенату.

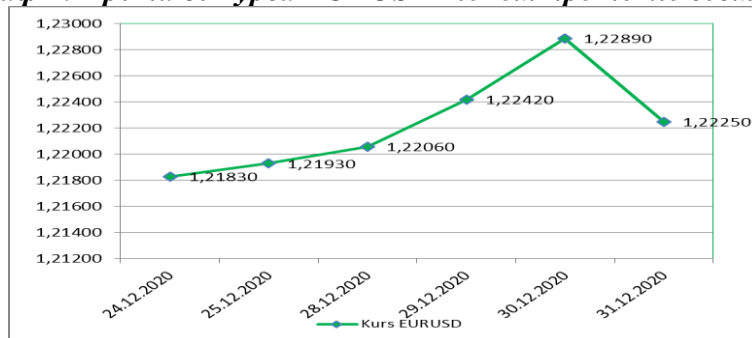
Економисти с Bloomberga истичу да економија САД назадује како се пандемија интензивира. Пријаве за незапосленост су и даље високе, повјерење потрошача је смањено, а смањена је и потрошња домаћинства. Иако се економија значајно опоравила након рекордног успорења почетком 2021. године, и даље постоје значајни негативни ефекти попут тога да је око 50% радних мјеста обновљено, док је око 10 милиона радника и даље без запослења.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Прерађивачки сектор Фед из Даласа	ДЕЦ	11,6	9,7	12,0
2.	Залихе велепродаје (М/М) Р	НОВ	0,6%	-0,1%	1,2%
3.	Куће које чекају на продају (Г/Г)	НОВ	21,0%	16,0%	19,7%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	26. дец	835.000	787.000	806.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	19. дец	5.370.000	5.219.000	5.322.000
6.	Bloomberg повјерење потрошача	27. дец	-	44,6	47,0

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,21830 на ниво од 1,2225.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији је обиљежена коначним постизањем споразума о пост Брежит трговини. Споразум ће почетком године привремено ступити на снагу, али ће ЕУ Парламент морати дати званичну подршку споразуму током фебруара или марта.

Члан ЕУ Парламента и лидер координационе групе унутар Парламента McAllister је истакао да ће споразум бити оперативан од 1. јануара, што значи сигурност и јасноћу за компаније и грађане. Из Института за истраживање јавних политика је саопштено да је споразум који је постигнут у посљедњем моменту значајно слабији него што се очекивало те може учинити тежим превенцију да стандарди током времена дивергирају, нарочито у дијелу који се односи на обавезе и права радника као и стандарде околиша за одржавање фер конкуренције између ЕУ и Велике Британије. Трговински споразум о пост Брежиту је једногласно прихваћен од стране ЕУ чланица, чиме је отворен пут за нове аранжмане који ће се активирати након 1. јануара.

HM Revenue & Customs наводи да дефиниција слободне трговине коју је усвојио премијер Johnson кроз прихваћени споразум сада захтијева од трговаца да попуњавају милионе царинских декларација, за што се процјењује да ће пословање коштати око 7 милијарди GBP годишње.

Према новим анкетама, премијер Johnson је на путу да изгуби своју позицију, док нити једна од двије главне партије у земљи на наредним изборима вјероватно неће освојити потпуну већину. Резултати анкете показују да би владајућа Конзервативна партија могла изгубити 81 мјесто, чиме би изгубила већину од 80 мјеста.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) Дец	6,4%	7,3%	6,5%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,89978 на ниво од 0,89555 док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3560 на ниво од 1,3651.

ЈАПАН

Креатори монетарне политике ВоЈ су били подијељени око тога колико треба ићи даље у прилагођавању програма подстицаја, док су неки позвали на ревизију стратегија како би се достигла инфлација од 2%, наведено је у записнику с посљедње сједнице ВоЈ која је завршена 18. децембра. Фокус ревизије ће бити на прилагођавању куповине ETF-ова, као и контроле криве приноса. Гувернер ВоЈ Курода је рекао да преиспитивање политике неће довести до великих промјена у контроли криве приноса, те да ће умјесто тога фокус бити на фином прилагођавању постојећег оквира који ће се учинити одрживим. Поједини чланови MPC ВоЈ су изјавили да би ВоЈ могла ETF куповине учинити флексибилнијим, како би програм био одржив дужи временски период, те појачати куповине уколико тржиште постане волатилније.

Влада Јапана је ипак одложила проглашење ванредног стања у Токију и три сусједна региона, иако су локалне власти вршиле притисак на министра економије Nishimura да то учини, како би се спријечило ширење пандемије која не показује знакове јењавања.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г) НОВ	-2,3%	-3,4%	-3,0%

ЈПУ је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 126,25 на ниво од 126,28. ЈПУ је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа од 103,43 на ниво од 103,30.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјелјак цијена једног барела сирове нафте је износила 48,23 USD (39,59 EUR).

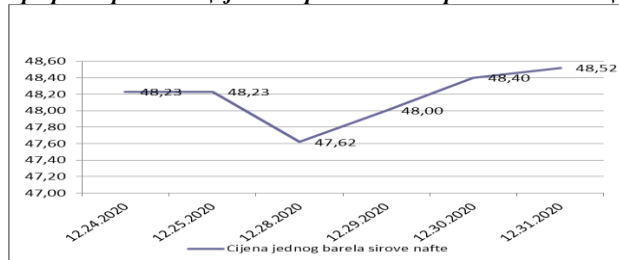
Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста, углавном под утицајем очекивања да ће доћи до раста тражње те под утицајем очекивања да ће САД одобрити већи програм фискалне подршке, као и због усвајања трговинског споразума о пост Брегзиту, чиме се стабилизују односи ЕУ и Велике Британије. Средином седмице објављене су вијести да су залихе нафте у САД смањене, што је појачало оптимизам везано за питање раста тражње за овим енергентом у највећој свјетској економији, а што је посљедично утицало на раст цијене овог енергента.

Цијена нафте на глобалном нивоу је током 2020. године смањена за око 20% у односу на годину раније под утицајем пандемије Ковид19, која је угрозила глобалну економију и смањила тражњу за овим енергентом.

Посматрајућу турбулентну и болну 2020. годину, чини се да ће ОПЕС и савезници вјероватно бити под притисцима око даљих одлука о питању понуде нафте током 2021. године. На врху ове листе вјероватно ће бити постепени раст цијене како би се побољшало стање у буџетима ових земаља, избјегавајући смањење понуде које би могло пореметити глобалну економију, уз повратак тржишног учешћа како се тражња постепено буде враћала у нормалу.

На затварању тржишта у четвртак цијена једног барела сирове нафте је износила 48,52 USD (39,69 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 0,29%, што је осми узастопни седмични раст цијене овог енергента.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјелјак цијена једне fine унце злата је износила 1.883,46 USD (1.544,71 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је углавном имала тендецију раста. Почетком седмице цијена је повећана под утицајем слабљења долара, али и након што је лидер већине у Сенату САД McConnell блокирао раније постигнуте договоре о повећању помоћи за домаћинства на 2.000 USD. У наредним данима цијена злата је наставила да расте углавном под утицајем слабијег долара, али и због забринутости око економских трошкова пандемије која је утицала на Владе да појачају монетарне и фискалне мјере подршке економијама, а што је појачало тражњу за сигурном активом попут злата. Током 2020. године злато је забиљежило највећи годишњи раст у посљедњих десет година под утицајем депрецијације USD, највеће од априла 2018. године. У сваком случају, перформансе злата у наредној години ће углавном зависити од тога да ли ће евентуални повратак економије у нормалу надмашити сталне стимулативне политике које се проводе. Посматрајући очекивања везано за цијене злата, постоји слаб консензус међу највећим инвеститорима с Wall Streeta. Morgan Stanley очекује да ће злато и остали племенити метали бити под притиском како се финансијско тржиште буде нормализовало, док ће приноси на дугорочне обвезнице расти. С друге стране, HSBC Holdings Plc очекује да ће цијена злата и даље расти под утицајима продужене неизвјесности.

На затварању тржишта у четвртак цијена једне fine унце злата износила је 1.894,36 USD (1.544,71 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена злата је забиљежила седмични раст од 0,81%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

